

OSNOVNI STRUKTURNO-POSLOVNI POKAZATELJI PODUZEĆA U 2021. privremeni podaci

Prikazani podaci odnose se na poslovno gospodarstvo Republike Hrvatske. Riječ je o djelatnostima svih tržišnih proizvođača, osim onih svrstanih u područje Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo. Podaci se objavljuju na razini statističke jedinice "poduzeće" u skladu s definicijom i pravilima navedenima u Uredbi Vijeća (EEZ) br. 696/93 od 15. ožujka 1993. o statističkim jedinicama za promatranje i analizu proizvodnog sustava unutar Zajednice. Usklađeni su s odgovarajućim standardima Europske unije i međunarodno su usporedivi.

Najveći promet ostvarila poduzeća iz područja G

Prema privremenim rezultatima, u 2021. u poslovnom gospodarstvu bilo je aktivno ukupno 217 420 poduzeća s 1 212 193 zaposlene osobe prema definicijama strukturnih poslovnih statistika (vidi Metodološka objašnjenja), koja su ostvarila ukupan promet u iznosu od 853 milijarde kuna.

Najveći broj poduzeća djelovao je u području G (Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala), u kojemu su aktivno poslovala 35 784 poduzeća, odnosno 16,5%, i u području M (Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti), u kojemu je poslovalo 35 757 poduzeća, odnosno 16,4%.

Najveći broj zaposlenih osoba bio je angažiran u području C (Prerađivačka industrija) s 271 103 zaposlene osobe, odnosno 22,4%, i u području G (Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala) s 240 607 zaposlenih osoba, odnosno 19,8%.

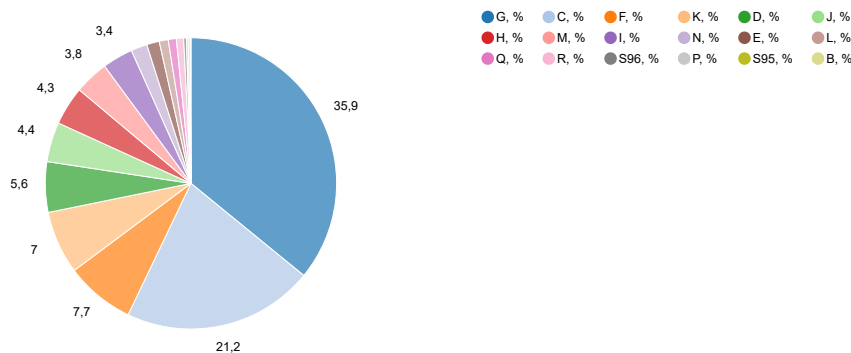
Poduzeća u području G (Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala) imala su najveći udio u ostvarenom prometu s ostvarenim prometom od 306,5 milijardi kuna, odnosno 35,9%. Slijede poduzeća u području C (Prerađivačka industrija) s ostvarenim prometom od 180,8 milijardi kuna, odnosno 21,2%.

Važno je napomenuti da se statistički podaci objavljeni u ovom Priopćenju ne mogu uspoređivati s podacima o strukturi i poslovanju koji su prikupljeni i/ili obrađeni na temelju metodologija koje imaju drugačiji pristup i/ili ne primjenjuju iste koncepte i definicije.

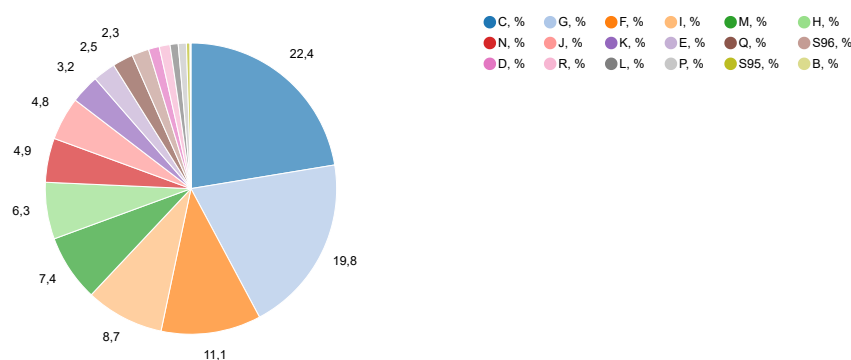
1. OSNOVNI STRUKTURNO-POSLOVNI POKAZATELJI PREMA NKD-u 2007. U 2021.

	Broj poduzeća	Broj zaposlenih osoba	Promet, tis. kuna
Ukupno	217 420	1 212 193	853 497 544
B Rudarstvo i vađenje	187	1 711	1 170 363
C Prerađivačka industrija	23 188	271 103	180 808 293
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	581	14 802	47 691 843
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	825	31 049	12 300 930
F Građevinarstvo	26 705	134 318	65 784 288
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	35 784	240 607	306 453 284
H Prijevoz i skladištenje	13 247	76 012	36 698 383
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	21 127	105 639	29 195 033
J Informacije i komunikacije	13 089	57 854	37 725 276
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	1 580	38 376	59 099 236
L Poslovanje nekretninama	5 614	11 508	8 829 019
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	35 757	89 312	32 405 930
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	11 936	59 385	15 740 511
P Obrazovanje	3 082	10 741	1 730 347
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	6 815	27 736	7 497 292
R Umjetnost, zabava i rekreacija	3 392	15 083	6 503 808
S95 Popravak računala i predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo	2 184	4 342	1 441 842
S96 Ostale osobne uslužne djelatnosti	12 327	22 615	2 421 867

G-1. STRUKTURA OSTVARENOG PROMETA PREMA PODRUČJIMA DJELATNOSTI NKD-a 2007. U 2021.

G-2. UDIO BROJA ZAPOSLENIH OSOBA PREMA PODRUČJIMA DJELATNOSTI NKD-a 2007. U 2021.

- B Rudarstvo i vađenje
- C Prerađivačka industrija
- D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija
- E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša
- F Građevinarstvo
- G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala
- H Prijevoz i skladištenje
- I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane
- J Informacije i komunikacije
- K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja
- L Poslovanje nekretninama
- M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti
- N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti
- P Obrazovanje
- Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi
- R Umjetnost, zabava i rekreacija
- S95 Popravak računala i predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo
- S96 Ostale osobne uslužne djelatnosti

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Uvod u strukturne poslovne statistike

Strukturne poslovne statistike (SPS) opisuju strukturu, izvođenje i učinak gospodarskih djelatnosti tržišnih proizvođača, vrednovan u tržišnim cijenama, promatranjem jedinica koje te djelatnosti obavljaju. Osiguravaju informacije o prihodima i rashodima, veličini, zaposlenosti, produktivnosti, nacionalnoj i regionalnoj specijalizaciji, investicijama itd.

Istraživanje strukturnih poslovnih statistika provodi se u potpunosti u skladu s europskim standardima strukturnih poslovnih statistika. Od 2021. referentne godine primjenjuju se metodološki standardi u skladu s Uredbom (EU) br. 2019/2152 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o europskim poslovnim statistikama i stavljanju izvan snage deset pravnih akata u području poslovnih statistika, kojom se obuhvat proširuje na cjelokupno područje K – Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja te dodatna područja P – Obrazovanje, Q – Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi, R – Umjetnost, zabava i rekreacija i odjeljak S96 – Ostale osobne uslužne djelatnosti NKD-a 2007. Dobiveni pokazatelji omogućuju analizu poslovanja i strukturnih promjena poslovne populacije. Osnova su za izradu tržišnih analiza i donošenje poslovnih odluka te za izračun bruto domaćeg proizvoda i ocjenu osnovnih makroekonomskih kategorija.

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci za kompilaciju SPS-a i izračune pokazatelja prikupljaju se u cijelosti iz postojećih administrativnih i statističkih izvora. Glavni izvor podataka za područja B do J, L do N i P do S jest Godišnji financijski izvještaj poduzetnika (obrazac GFI-POD), preuzet od Financijske agencije, dok su podaci za područje K dobiveni od Hrvatske narodne banke i Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga. Dodatni izvori podataka jesu ostali financijski izvještaji, evidencije Porezne uprave (poreza na dobit i dohodak) te vlastito istraživanje Državnog zavoda za statistiku – Godišnji izvještaj o investicijama u dugotrajnu imovinu (obrazac INV-P) u skladu s relevantnom metodologijom.

Jedinice promatranja

Glavna jedinica promatranja koja se koristi za SPS jest poduzeće – poslovni subjekt koji čini organizacijsku jedinicu za proizvodnju dobara i/ili usluga i ima određeni stupanj autonomije, u skladu s Uredbom Vijeća (EEZ) br. 696/93 o statističkim jedinicama za promatranje i analizu proizvodnog sustava unutar Zajednice. Zavisno od poslovnih i organizacijskih okolnosti, može odgovarati samo jednoj pravnoj jedinici ili skupini od nekoliko pravnih jedinica. U poduzeća su, osim pravnih jedinica, također uključena slobodna zanimanja i obrti.

Svakom poduzeću kao cjelini dodjeljuje se jedna šifra Nacionalne klasifikacije djelatnosti prema glavnoj djelatnosti koju obavlja. Glavnu djelatnost utvrđuje i ažurira Statistički poslovni registar (SPR) Državnog zavoda za statistiku. Kriterij za određivanje glavne djelatnosti jest najveći udio u ukupnoj dodanoj vrijednosti poduzeća, odnosno, ako se to ne može sa sigurnošću utvrditi, primjenjuju se zamjenski kriteriji prihoda i/ili broja zaposlenih. Za poduzeća razvrstana u područje K – Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja, jedinice promatranja i nadalje su pravne i fizičke osobe koje se koriste kao zamjena za poduzeće.

Obuhvat

Podaci su prikazani prema područjima i odjeljcima Nacionalne klasifikacije djelatnosti 2007. (NKD-a 2007.). Obuhvaćena su aktivna poduzeća – tržišni proizvođači, koja su, prema glavnoj djelatnosti, svrstana u područja B do N, P do R i u odjeljke S95 i S96.

Objavljanje

Prvi nacionalni rezultati za određeni uži izbor varijabli objavljuju se najkasnije 11 mjeseci po isteku referentne (izvještajne) godine. Konačni nacionalni rezultati za prošireni set varijabli objavljuju se najkasnije 19 mjeseci po isteku referentne (izvještajne) godine. Nakon nacionalnog objavljanja podatke također preuzima i objavljuje Eurostat.

Povjerljivost

Agregirani podaci kod kojih postoji razlog za povjerljivost (zbog malog broja jedinica, pravila dominantnosti ili sekundarne povjerljivosti) u skladu sa Zakonom o službenoj statistici (NN, br. 25/20.) i Uredbom (EU) br. 2019/2152 Europskog parlamenta i vijeća tretiraju se kao takvi i ne objavljuju se.

Definicije varijabli

Broj poduzeća (EU-ova šifra 210101) jest broj poduzeća registriranih u Statističkome poslovnom registru koja su bila aktivna barem dio izvještajnog razdoblja. Poduzeće se smatra aktivnim ako je imalo zaposlene ili je ostvarilo promet ili investicije.

Broj zaposlenih osoba (EU-ova šifra 220101) jest ukupan broj osoba koje rade u poduzeću (uključujući zaposlenike, vlasnike koji rade, ortake koji redovito rade u jedinici, neplaćene obiteljske radnike i volontere) te vanjskih radnika čiji su prihodi čimbenik vrijednosti proizvodnje statističke jedinice.

Promet (EU-ova šifra 250101) za sve djelatnosti, osim za Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja, obuhvaća obračunane prihode od prodaje proizvoda, roba i usluga trećim stranama tijekom obavljanja redovnih djelatnosti, isključujući financijske, ostale i izvanredne prihode. Za Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja primjenjuju se drugi izračuni detaljnije objašnjeni u Uredbi.

Kratice

EEZ	Europska ekonomska zajednica
EU-ova šifra	šifra varijable Europske unije
Eurostat	Statistički ured Europske unije
NKD 2007.	Nacionalna klasifikacija djelatnosti, verzija 2007.
NN	Narodne novine
tis.	tisuća

Ovaj dokument proizveden je uz financijsku pomoć Europske unije. Za sadržaj dokumenta odgovoran je isključivo Državni zavod za statistiku te se ni pod kojim uvjetima ne smije smatrati da izražava stav Europske unije.

Objavljuje Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80.

Telefon: (+385 1) 48 06 111
Novinarski upiti: press@dzs.hr

Odgovorne osobe:
Milenka Primorac Čačić, načelnica Sektora poslovnih statistika
Lidija Brković, glavna ravnateljica

Priredili:
Paula Nimac, Stjepan Boroš i Ana Bašadur

MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.

Služba za odnose s korisnicima i zaštitu podataka

Informacije i korisnički zahtjevi
Telefon: (+385 1) 48 06 138, 48 06 154
Elektronička pošta: stat.info@dzs.hr

Pretplata publikacija
Telefon: (+385 1) 48 06 115
Elektronička pošta: prodaja@dzs.hr